

CİDDİ RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA D VİTAMİNİ EKSİKLİĞİ VE KLİNİK ÖZELLİKLERLE İLİŞKİSİ

Burcu Deniz Kepekçi¹, Saliha Bülüç¹, Şükrü Alperen Korkmaz¹

¹Çanakkale On Sekiz Mart Üniversite Hastanesi

Giriş: Önceki çalışmalar, tanı kategorisinden bağımsız olarak ruhsal hastalığı olan bireylerde D vitamini eksikliğinin sık görüldüğünü ortaya koymuştur. Ancak, belirtilerin şiddeti ile serum D vitamini düzeyleri arasındaki ilişki hakkında veriler sınırlıdır. Bu çalışmada, yatarak tedavi gören hastalarda yatış anındaki psikiyatrik belirti şiddetinin D vitamini düzeyleri ile ilişkili olup olmadığını değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntemler: Yatarak tedavi gören 52 şizofreni spektrum bozukluğu (ŞSB) ve 55 bipolar bozukluk (BB; 33 mani, 22 depresyon epizodu) tanılı hastanın yatış esnasındaki plazma 25(OH)D düzeyi retrospektif olarak incelendi. Sosyodemografik ve klinik verilerin yanı sıra; ŞSB tanılılarda Pozitif ve Negatif Sendrom Ölçeği (PANSS) toplam ve alt ölçek skorları, BB tanılılarda ise Young Mani Derecelendirme Ölçeği (YMRS), Hamilton Depresyon Ölçeği (HAM-D) skorları kaydedildi.

Sonuçlar: Katılımcıların %60,2'sinde plazma 25(OH)D düzeyi düşük (<20 ng/mL) bulundu. ŞSB ve BB tanılılar arasında ortalama D vitamini düzeyleri yaş, cinsiyet bakımından kontrol edildikten sonra anlamlı fark yoktu ($p = 0,745$). ŞSB tanılılarda sosyodemografik, klinik ve psikopatoloji şiddeti ile plazma D vitamini düzeyleri arasında anlamlı ilişki saptanmadı ($p>0,05$). BB-mani epizodundaki hastalarda D vitamini düzeyi ile belirti

şiddeti arasında ilişki bulunmazken, hastanede kalış süresi ile anlamlı ilişki mevcuttu ($p = 0,018$; $r = -0,443$). Dikkat çekici olarak, BB-depresyon epizodundaki bireylerde D vitamini düzeyi ile HAM-D skoru arasında ilişki bulunmazken, karma belirtiler eşlik edenlerde YMRS skoru ile güçlü ve ters yönlü ilişki belirlendi ($p = 0,023$; $r = -0,822$).

Tartışma ve Sonuç: Yatarak tedavi gören ciddi ruhsal bozukluğu olan bireylerde D vitamini eksikliği yaygındır. ŞSB tanılılarda D vitamini düzeyleri ile belirti şiddeti arasında ilişki gözlenmezken, BB tanılılarda D vitamini düzeyleri hastanede kalış süresi ve belirti şiddeti ile ilişkili olabilir. Bu nedenle, özellikle BB tanılı hastalarda uzun süreli bakım sürecinde serum D vitamini düzeylerinin izlenmesi önerilebilir. Ancak, bu ön çalışmanın bulgularını doğrulamak ve ciddi ruhsal bozuklukların tedavisinde D vitamini takviyesinin potansiyel etkilerini değerlendirmek için ileriye dönük ve geniş örneklemli çalışmalara ihtiyaç vardır. Çalışma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Girişimsel Olmayan Etik Kurulu'ndan 04.10.2023 tarihli ve 2023-YÖNP-0135 numaralı onay alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Plazma 25(OH)D düzeyi, şizofreni spektrum bozukluğu, bipolar bozukluk